

Diagnoza potrzeb i oczekiwań seniorów na przykładzie gminy Grodzisk Wielkopolski.

Poniższa Diagnoza jest wynikiem pracy Grodziskiej Gminnej Rady Seniorów i przedstawia sytuację osób starszych mieszkających na terenie gminy Grodzisk Wielkopolski. Jednocześnie, będąc w kontakcie z Radami Seniorów z terenu Wielkopolski, uważam, że problemy te będą w wielu aspektach zbliżone na terenie całej Wielkopolski – co potwierdzają informacje uzyskane od radnych części Wielkopolskich Rad Seniorów.

Celem przeprowadzonych badań było pozyskanie informacji dotyczących:

Rok 2023 – dostępności obiektów użyteczności publicznej dla osób w wieku starszym na terenie gminy Grodzisk Wielkopolski,

Rok 2024 – bezpieczeństwa osób starszych w gminie Grodzisk Wielkopolski.

- I. Badanie dostępności obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Grodzisk Wielkopolski zostało przeprowadzone w roku 2023. Narzędziem badawczym wykorzystanym w badaniu był kwestionariusz ankiety. Badanie przeprowadzono na próbie badawczej – 100 osób mieszkających na terenie gminy Grodzisk Wielkopolski (zarówno w samym Grodzisku Wlkp., jak i wsiach położonych na terenie gminy), spośród osób w wieku 60+.

Wyniki badania (uwzględnione zostały odpowiedzi respondentów, które pojawiały się najczęściej – kryterium min. 50% odpowiedzi) :

Budynki:

- mała ilość miejsc parkingowych na terenie miasta przy budynkach użyteczności publicznej np. Urząd Miejski, Poczta, Ośrodki Zdrowia
- problem z dojazdem na zajęcia w Klubie Seniora z wsi oraz odległych części miasta
- zbyt mała ilość toalet na terenie miasta, lub problem z utrzymaniem w nich czystości
- brak toalet w marketach
- brak toalet publicznych na terenie osiedli mieszkaniowych
- miejsca parkingowe przy części marketów usytuowane w sposób utrudniający dostanie się osób niepełnosprawnych (głównie seniorów) do środka budynku - przejście z takich miejsc do marketu zastawiane jest autami oraz stanowiskiem na kosze zakupowe
- bardzo krytyczna ocena działalności Poczty Polskiej – główna siedziba w Grodzisku Wlkp. (brak miejsc siedzących dla oczekujących w długich kolejkach seniorów m(zlikwidowano miejsca siedzące na rzecz regałów z towarem), powolna obsługa, czynne tylko 1 okienko, utrudnione wejście do budynku

Infrastruktura drogowa:

- brak ścieżek rowerowych prowadzących z części wsi położonych w gminie do miasta, a korzystanie z coraz bardziej uczęszczanych przez auta dróg jest zbyt niebezpieczne dla osób starszych
- brak oświetlenia ścieżek rowerowych (po konsultacji z UM w Grodzisku Wlkp. otrzymaliśmy informację, że sytuacja jest wynikiem konieczności wprowadzenia oszczędności),
- brak połączeń komunikacyjnych (PKP i PKS) lub zbyt mała ich ilość (np. 4 połączenia

dziennie) pomiędzy wsiami a miastem

- brak połączeń komunikacji publicznej, lub niewystarczające połączenia z pobliskimi miastami (Kościan, Nowy Tomyśl, Opalenica) – osoby starsze często zmuszone są do korzystania z usług tamtejszych ośrodków zdrowia, bądź szpitali
- zła jakość dróg wiejskich, problemy z ich przejezdnością podczas obfitych opadów, szczególne obawy dotyczą sytuacji, w których nie będzie możliwy przejazd służb takich jak np. pogotowie ratunkowe
- doświetlenie przejść dla pieszych zarówno na terenie miasta jak i we wsiach tam, gdzie się one znajdują, osoby starsze będące kierowcami narzekają na słabą widoczność, na to samo wskazują piesi - seniorzy

Urzędy:

- trudności z dostaniem się do urzędów (np. Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe, ZUS, KRUS) szczególnie mieszkańców wsi oraz osób starszych mieszkających w odległych częściach miasta z uwagi na odległość i brak możliwości skorzystania z transportu publicznego (nie każdy senior ma obok siebie osoby, które służą transportem, lub nie każdego seniora stać na taksówkę)

Zdrowie:

- trudności z dodzwonieniem się do ośrodków zdrowia (dotyczy wszystkich 3 w Grodzisku Wlkp.), problem z dostaniem się do lekarza rodzinnego / szybko brakuje numerków
- trudno dostępni lekarze specjaliści, bardzo długi czas oczekiwania
- długi czas oczekiwania na izbie przyjęć grodziskiego szpitala
- brak nocnych dyżurów w aptekach

Mieszkania:

- niedostosowanie mieszkań dla osób starszych (seniorzy często mają problem w przypadku zamieszkiwania na wyższych piętrach w budynkach, gdzie nie ma windy, brak dla nich alternatywy także z uwagi na koszty utrzymania nie mogą sobie oni pozwolić na zmiany z powodu niskich emerytur, rent)

- II. Badanie bezpieczeństwa osób starszych w gminie Grodzisk Wielkopolski przeprowadzono w roku 2024 w formie badania ankietowego, na próbie 100 osób w wieku 60+, będących mieszkańcami miasta Grodzisk Wielkopolski oraz wsi położonych na terenie gminy.

Wyniki badania (uwzględnione zostały odpowiedzi respondentów, które pojawiały się najczęściej – kryterium min. 50% odpowiedzi):

Bezpieczeństwo w ruchu drogowym:

- osoby starsze nie czują się bezpiecznie na chodnikach ze względu na dużą ilość osób poruszających się rowerami lub na hulajnogach z dużą prędkością
- na przejściach dla pieszych jest obawa przed kierowcami nie stosującymi się do przepisów ruchu drogowego (nie zatrzymywanie się przed przejściem), a sprawność fizyczna osób starszych nie zawsze pozwala na szybkie pokonanie przejścia

Bezpieczeństwo zdrowotne:

- trudny dostęp do lekarza medycyny rodzinnej
- trudno dostępni lekarze specjaliści na NFZ (prywatnie zdecydowanie większa dostępność i krótszy czas oczekiwania jednak nie każdego seniora na takie wizyty stać)
- bardzo długi czas oczekiwania na rehabilitację (pomimo 3 zakładów rehabilitacji w samym Grodzisku Wlkp.)
- osamotnienie, izolacja, brak empatii ze strony młodszej części społeczeństwa, wykluczenie społeczne, a co za tym idzie brak poczucia bycia potrzebnym, ważnym, szanowanym –są to przyczyny pogorszenia ogólnego dobrostanu psychicznego osób starszych

Bezpieczeństwo materialne:

- sytuacja materialna większości seniorów nie daje im poczucia bezpieczeństwa, wskazują oni na konieczność oszczędzania, brak pieniędzy na podstawowe potrzeby, w tym leki

WNIOSKI – POTRZEBY OSÓB STARSZYCH:

- potrzeba uruchomienia transportu dla seniorów: BUS SENIOR/ TAKSÓWKA DLA SENIORA w celu łatwiejszej dostępności urzędów, ośrodków zdrowia, miejsc zapewniających aktywności dla osób starszych, itp.
- potrzeba darmowych miejsc parkingowych dla seniorów
- potrzeba prowadzenia zajęć dla seniorów na terenie wsi, dla osób, które nie mogą dojechać
- rozważenie kontroli marketów pod kątem dostępności toalet dla klientów oraz usytuowania i możliwości korzystania z miejsc parkingowych dla niepełnosprawnych, w tym seniorów
- wprowadzenie nocnych dyżurów w aptekach
- prowadzenie polityki mieszkaniowej z uwzględnieniem potrzeb osób starszych
- zwiększenie ilości pieszych patroli Policji, które będą kontrolowały bezpieczeństwo na chodnikach (rowery, hulajnogi)
- takie znakowanie chodników, dróg dla rowerów, hulajnóg w taki sposób, aby przejście było bezkolizyjne
- potrzeba zwiększenia ilości lekarzy specjalistów
- wsparcie seniorów w życiu codziennym, głównie tych, którzy z różnych powodów nie wychodzą z domów, nie korzystają z zajęć w Klubie Seniora, bądź innych jednostkach zapewniających różne aktywności dla starszej części społeczeństwa
- potrzebna jest stabilizacja sytuacji materialnej, ostatnie podwyżki cen towarów i usług znacznie obciążają i tak już niezbyt zamożnych seniorów
- seniorzy upominają się o dostrzeganie ich potrzeb, a także wsparcie ze strony rodziny, sąsiadów oraz wzajemnego wsparcia i empatii.